

λια, χωράφια, μάλαγμα, μαργαριτάρια, και φορέματα ρουχικά οὐ τῆς τυχεύσεως τιμῆς ὄντα, καὶ διὰ τὸ ἀδιόριστον εἶναι τὴν τούτοις δόσιν, εἰς ὑπέρογκόν τινα αὐξήσιν τοῦ πράγματος κατὰ μικρὸν προκεχωρηκότος φιλοτιμίαις σφαλεραῖς τῶν ἀσταθμήτῳ λογισμῷ ἀδιακρίτως εἰς ἐπιδείξεις ματαίας φερομένων ἡθῶν, οἱ τέως ἐμπολιτευόμενοι χριστιανοὶ βιαζόμενοι ἐκόντες ἀέκοντες ἀκολουθεῖν τῇ τοιαύτῃ ἀταξίᾳ τῆς ὑπερβολῆς, ἐφ' ᾧ διασῶσαι ἕκαστος τὸ τῆς ἡς ἔτυχε τάξεως ἐν τῷ πολιτικῷ καταστήματι ἔντιμον, μυρίων κακῶν ἀθρόον ἐν πείρᾳ γίνονται· αὐτοί τε γὰρ ὑποπίπτουσιν ἐσχάτῃ δυστυχίᾳ ὑναγκαζόμενοι ἐκκενῶσαι πᾶσαν αὐτῶν τὴν περιουσίαν εἰς τὴν προικοδοσίαν τῶν θυγατέρων αὐτῶν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν ἐνδείᾳ ἐσχάτῃ ἀτίμως διαβιῶσαι, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄρρενας αὐτῶν παῖδας ἀπρονοήτους καὶ ἀκυβερνήτους καταλιμπάνειν, καὶ ἀδίκως ὑστερεῖν αὐτοὺς τῆς ἀνηκούσης ἀπὸ πατρικῆς φιλοστοργίας, καὶ νομικῆς διατάξεως κοινῆς καὶ ἰσομοίρου ἐκ τῆς αὐτῆς περιουσίας συμμεθέξεως μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν..... Κἀντεῦθεν διέγνωσαν, ὅπως ἡ μὲν πρώτη προικοδοσία ὑπάρχει διωρισμένη εἰς χίλια πεντακόσια γρόσια, δηλαδὴ πάντων τῶν προικοδοτουμένων πραγμάτων εἰς μέσον προτιθεμένων, τῶν μουλκίων, τοῦ μαλάγματος, τοῦ μαργαριταρίου, τοῦ χαλκώματος, τοῦ στάγκου, ἔτι δὲ καὶ τῶν διωρισμένων σὺν τούτοις ρουχικῶν, ἥτοι δέκα ὑποκαμισοβράκων καὶ οὐ πλειόνων, δέκα μπολίων, δύο κραββατοστρωσίων μετὰ τῶν ἐπακολουθούντων αὐτοῖς νυμφικῶν κοσμημάτων, καὶ λοιπῶν τῶν ἐπιδιδομένων μέχρι καὶ τοῦ μικροτάτου... Μετὰ δὲ τοῦτον εἶναι, καὶ γίνεσθαι καὶ δευτέρας, καὶ τρίτης τάξεως προικοδοσίαι, αἵτινες ἔχωσι μένειν ἀδιόριστοι μὲν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἔμπης ὀλιγωτέρας καὶ κατωτέρας ποσότητος καὶ ὑποβεβηκυίας τῇ πρώτῃ..... »

Ἀποφασισθέντος ὑπὸ τῶν γονέων τοῦ γάμου τελεῖται συμπεφωνημένην τινὰ ἡμέραν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης ὁ ἄρ-

ραβών. Ὁ μνηστὴρ μετὰ τῶν γονέων του, τοῦ παρανύμφου (κουμπάρου) καὶ τινων συγγενῶν ὑπὸ περιληπτικὸν ὄνομα συμπεθεριὸν καλουμένων, ἄρχονται ἐκ τῆς νύμφης ὅπου ἀπλῶς ἀλλάσσουσι δακτυλίδια χωρὶς νὰ τελεσθῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἄρραβῶνος, ἥτις συνήθως τελεῖται τὴν κυριακὴν τοῦ γάμου, πρὸ τῆς τοῦ γάμου ἀκολουθίας. Ὁ ἄρραβὼν μεγάλας ἀναλογίας παρουσιάζει πρὸς τὴν ἐγγύησιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν *argha sponsalia* τῶν Ῥωμαίων.

Μετὰ τὸν ἄρραβῶνα οἱ μνηστῆρες βλέπουσιν ἀλλήλους συνεχῶς· ὁ ἄρμαστῆς (μνηστὴρ) ἐν Κάσσῳ δύναται νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸν οἶκον τῆς ἄρμαστῆς, καὶ νὰ χορεύῃ παρ' αὐτῇ. Πάσης δὲ συνδιατριβῆς φύλαξ ἐστὶν ἡ μήτηρ, ἥ τις τῶν τῆς κόρης συγγενῶν, ἀλλ' ὁ μᾶλλον ἀχώριστος καὶ αὐστηρότερος εἶναι ἡ αἰδὼς καὶ τὰ σοβαρὰ ἦθῃ· οὕτως ὁ μνηστὴρ ἐξακολουθεῖ νὰ βλέπῃ τὴν ἐρωμένην του, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσιν ἀναφθῇ αἱ τοῦ ὑμεναίου λαμπάδες. Ἀρχαιότερον καὶ νῦν εἰς τινα μέρη ἔνθα τὰ παλαιὰ τηροῦνται ἔθιμα, ἡ μνηστὴ ἀποφεύγει τὸν μέλλοντα σύζυγόν της, καὶ ἐν μεγάλῃ αὐστηρότητι γίνονται αἱ συνεντεύξεις αὐτῶν ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν γονέων τῆς νύμφης. Ὅσῳ μακρὸν καὶ ἂν ᾖ τὸ μεταξὺ τῶν ἄρραβῶνων καὶ τοῦ γάμου διάστημα οἱ μνηστῆρες δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον οὔτε νὰ βλέπωνται, οὔτε νὰ συναντῶνται, λέγει ὁ Fauriel. Ἐν Κερασούντι καὶ μετὰ τὸν ἄρραβῶνα οὐδέποτε συγχωρεῖται τοῖς νέοις συμπεριφορά. Καὶ σπουδάζει μὲν ὁ νέος ὅπως βλέπῃ τὴν μνηστὴν αὐτοῦ, ἀλλ' αὕτη πάντοτε κρύπτεται καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν συγγενῶν του. Ἀλλὰ τὸ ἔθος τοῦτο ἐκλείπει κατ' ὀλίγον.

ΟΙ ΕΝ ΔΙΓΙΝΗ

ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΤΑΦΟΙ

Περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι τάφων πραγματευόμενος ὁ μακαρίτης καθηγητὴς κ.

Ῥῶς ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐάν ποτε ἐνεργηθῶσι, καὶ εἰς Ἑλλάδα, ὅπως καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ἀνασκαφαὶ μὲ ἀφθονα χρηματικὰ μέσα καὶ ὑπὸ ἱκανῶν τυμβωρύχων θὰ ἀνακαλυφθῶσι τάφοι ὅμοιοι τοῖς ἐν Σικελίᾳ, Μεγάλῃ Ἑλλάδι καὶ Τυρρηνίᾳ ἀνευρεθεῖσι, τῶν ὁποίων τὰ ἐν τοῖς βράχοις λελαξευμένα δωμάτια κοσμοῦσι τοιχογραφίαι. Ἐπειδὴ εἶχον λόγους πείθοντάς με ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τοῦ διακεκριμένου τούτου ἀρχαιολόγου ἦτο ὀρθή, διαμένων πρό τινων ἐτῶν εἰς Αἴγιναν ἐπελήφθην τῆς σπουδῆς καὶ ἐρεῦνης τῶν ἐν αὐτῇ διεσπαρμένων ἀπειραρίθμων τάφων· δυστυχῶς ὅμως αἱ ἐργασίαι μου ἔμειναν ἡμιτελεῖς, ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον ἐζήτησε παρανόμως τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ νόμου ἐπὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν.

Ὡς ἐκ τῶν ὀλίγων ἐρευνῶν μου ἐπέισθην τυμβωρυχία ἐν Αἰγίνῃ δὲν ἐξησκήσθη, ὅπως ὁ κ. Ῥῶς νομίζῃ, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ αἰμυνηστος Καποδίστριας διέμενεν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ· οἱ ὑπάρχοντες ἀνευρημένοι μὲν, ἀλλὰ κεχωσμένοι τάφοι, πείθουσιν ὅτι ἡ τυμβωρυχία ἐξησκεῖτο κατὰ διαφόρους προγενεστέρας ἐποχάς, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας, ὅτε πλῆθος διαφόρων Ἑλλήνων εἶχε καταφύγει εἰς Αἴγιναν, ἐξ ὧν πολλοὶ ἀνώρυττον ἀρχαίους τάφους, ὅπως ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἀνευρισκομένων ἀρχαιοτήτων προσπορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνευρέθησαν πλεῖστα καὶ καλλιτέχνα ἀγγεῖα, καὶ ἄλλαι ἀρχαιότητες, αἵτινες κοσμοῦσι σήμερον διαφόρους εὐρωπαϊκὰς συλλογὰς, καὶ τινες τουρκικὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν εἶχον ἀνωρυχθῆ εἰς Αἴγιναν τάφοι, ἐπειδὴ πολλοὶ τοιοῦτοι εὐρύχωροι ἐχρησίμευσαν ὡς κατοικίαι τῶν προσφύγων.

Ἐκ τῶν ὑπογείων τούτων τάφων ἀρχαιότεροι εἶναι οἱ περίξ τῆς ἀρχαίας καὶ νῦν πόλεως τῆς Αἰγίνης ἐν τοῖς βράχοις λελαξευμένοι· οὗτοι ἔχουσι στόμιον τετράγωνον πλάτους συνήθως 4 ἕως 5

ποδῶν καὶ μήκους 5 ἕως 6, βάθος δὲ ἀνάλογον τοῦ πάχους τοῦ χώρου ἐν ᾧ εἶναι λελαξευμένοι, συνήθως 4 ἕως 5 μέτρων· τὸ τετράγωνον τοῦτο στόμιον εὐρύνεται κατὰ τὴν βάσιν, ὥστε σχηματίζονται εἰς τὰς δύο ἀντικειμένας πλευρὰς δύο μικρὰ δωμάτια, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐν εἶναι ὡς τὰ πολλὰ ἐστραμμένον πρὸς Ἀνατολὰς, τὸ δὲ ἄλλο πρὸς Δυσμὰς, καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ὕψος 1 1]2 μέχρι 2 μέτρων, πλάτος τὸ αὐτὸ καὶ μήκος ἀνάλογον τῷ τῆς ἐν αὐτοῖς λάρνακος. Οἱ τάφοι οὗτοι εἶναι ἀπλοῖ ἀνευ κοσμήματός τινος ἢ κονιάσεως· συνήθως περιέχουσι δύο πωρίνους λάρνακας ἀνὰ μίαν εἰς ἕκαστον δωμάτιον, μὲ ἓνα ἢ καὶ πλεονας εἰς ἐκάστην νεκρούς. Αἱ λάρνακες αὗται ἐνίοτε ἦσαν καὶ ξύλιναι καὶ ἐστηρίζοντο ἐπὶ στρώματος μικρῶν λίθων· ὡς δὲ ἐκ τῆς ἀνευρέσεως τοιούτων τάφων ἐπέισθην, τὰς ξυλῖνας λάρνακας μετεχειρίζοντο οἱ πτωχοὶ, χάριν φαίνεται οἰκονομίας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς αὐτοὺς σπανίως ἀνευρίσκονται ἀγγεῖα· καὶ τὰ ἀνευρισκόμενα δὲ εἶναι ὅλως ἀσήμαντα.

Αἱ εἰς τοὺς τάφους τούτους ἀρχαιότητες κεῖνται συνήθως ἐντὸς τῆς λάρνακος εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ, εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τοὺς πόδας, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὰς γωνίας τῶν δωματίων ἢ ὑπὸ τὴν λάρνακα. Εἰς τινὰς δ' αὐτῶν εἶναι ἐγκεχαραγμένον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ εἴτε ἐπὶ τῆς πλακὸς τῆς καλυπτούσης τοῦ τάφου τὸ στόμιον, εἴτε ἐπὶ τῆς λάρνακος, ἢ καὶ εἰς ἀμφοτέρω ταῦτα. Εἰς τινὰς τάφους εὐρίσκονται ἐλάσματα μολύβδινά ἢ χρυσᾶ, εἰς ἃ εἶναι ἐγκεχαραγμένον τοῦ νεκροῦ τὸ ὄνομα. Τοιοῦτοι χρυσοὶν εὐρέθη πρό τινος εἰς Αἴγιναν φέρον ἀρκετὰ ὀνόματα, τὸ ὁποῖον δὲν μοι ἐπέτρεψεν ὁ κύριός του νὰ ἀντιγράψω.

Ἐπὶ τῆς λάρνακος καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ στομίου ἐνὸς τοιούτου τάφου εἰς τὴν πλησίον τῆς πόλεως τῆς Αἰγίνης θέσιν Καρὰς ἀνέγνω τὸ ἀρχαίκοις ἐρυθροῖς γράμμασιν ἐγκεχαραγμένον ὄνομα

εἰς ἄλλου δὲ τὸ ὄνομα

Λ. ΚΑΤΙ ΖΟ

ἐπὶ τῆς τὴν λάρνακα καλυπτούσης πλα-
κὸς ἄλλου τάφου ἀνέγνω

ΚΟΙΤΟΒΟΛΑΪ: Α
ΝΑΓΟΡΑ

καὶ τὰ γράμματα ταῦτα ἦσαν ἐρυθρᾷ,
δυστυχῶς ὅμως ὁ ἀνευρὼν τὸν τάφον
ὀλίγον φροντίσας διὰ τὴν ἐπιγραφὴν
συνέτριψε τὴν πλάκα, ὥστε περιεσώθη
μόνον τὸ ἡμισυ μέρος αὐτῆς, καὶ διὰ
τοῦτο καθίσταται ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς
δύσκολος. Ἐπὶ τῆς πλακὸς τῆς καλυ-
πτούσης τὸ στόμιον ἄλλου τάφου ἀνέ-
γνω τὰ συμβολικὰ ὡς νομίζω ταῦτα
στοιχεῖα:

Μ Ξ Ε
Μ Θ
Π Ε

Ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν ἄλλου
τάφου τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, πρὸ πολλῶν
ὅμως ὡς φαίνεται ἐτῶν ἀνευρεθέντος, καὶ
διὰ τοῦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν εὐρι-
σκομένου ἀνέγνω τὰ βουστροφηδὸν γε-
γραμμένα ταῦτα καὶ λίαν δυσανάγνω-
στα ὀνόματα:

Τ Λ Α Χ Ζ Η Μ (Μενεκράτης)
Ε Υ Α Ν Μ Λ Θ Ο Υ (Εὐρύμαχος)
Ζ Η Ι Η Ι Ο Φ (Φαῖνιξ)
Μ Γ Ι Ι Ν Ι Ο Φ (Φοίνισα) (ι)

Τὸ στόμιον τῶν τοιούτων τάφων εἶναι
συνήθως σκεπασμένον μὲ πλάκα ἐρμη-
τικῶς, καὶ διὰ τοῦτο εὐρίσκονται συνή-
θως κενοὶ, ἐνίοτε καὶ πλήρεις χώματος
τὸ ὅποιον εἰσέδυσεν εἰς αὐτοὺς παραμε-
ρισθείσης τῆς πλακὸς διὰ διαφόρους φυ-
σικὰς αἰτίας· τότε δὲ ἀπαιτεῖται προ-
σοχὴ πρὸς διάκρισιν αὐτῶν, ἂν ἐπληρώ-
θησαν χωμάτων ἐπίτηδες, ἢ κατὰ τύχην
καὶ ἂν ἐπομένως ὁ τάφος ἐσυλλήθη ἢ οὐ.
Τοιούτους τάφους ἀπήντησα πολλοὺς,
τὴν προσοχὴν μου ἐν τούτοις ἐφείλκυσεν
εἰς, ἐπειδὴ ἀντὶ χώματος ἦτο πλήρης
ἄμμου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον πολλὰ
μικρὰ ἄτεχνοι ὑδρῖαι καὶ τεμάχια ἀγ-

γείων μὲ καλλιτέχνους γραφὰς, τὰ ὅποια
ἐφαίνετο ὅτι ἦσαν ἐπίτηδες τεθειμένα
καὶ ὄχι ἐκ τύχης. Καὶ ὁ τάφος οὗτος
ἀπετελεῖτο ἐκ δύο δωματίων, ἐκ τούτων
τὸ μὲν ἐν ἦτο ἐντελῶς πλήρες ἄμμου,
τὸ δὲ ἄλλο μικρῶν στρογγύλων λίθων.
Εἰς ἀμφοτέρω τὰ δωμάτια ὑπῆρχον
ἐσπαρμένοι ὑδρῖαι καὶ τεμάχια ἀγγείων,
ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ὅστ' αὖ πτηνῶν καὶ ζώων,
οὔτε λάρναξ ὅμως ὑπῆρχεν, οὔτε ὅστ' αὖ
ἀνθρώπινα. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ μέχρι
ταῦδε, καθόσον τοῦλάχιστον ἐγὼ γινώ-
σκω, δὲν ἀνευρέθη τοιοῦτος τάφος, ἢ δὲν
ἐφείλκυσεν ἴσως τὴν προσοχὴν τῶν τυμ-
βωρύχων, ὑποθέτω ὅτι ὁ τάφος οὗτος
εἶναι ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους οἱ ἀρ-
χαῖοι ἐποιοῦν εἰς μνήμην τῶν εἰς τὴν
ξένην ἀποθανόντων ἢ ἀπολωλότων, ὧν
παραδείγματα διέσωσαν ἡμῖν οἱ ἀρχαῖοι
συγγραφεῖς. Ὁ Πausanias εἶδε τοιοῦτον
τάφον εἰς Θήβας· γράφει δὲ περὶ αὐτοῦ
(9, 18, 5) «Θηβαῖοι δὲ καὶ Τειρεσίον
» μνήμην ἀποφαίνουσι, πέντε μάλιστα
» καὶ δέκα ἀπωτέρω σταδίοις ἢ Οἰδίπο-
»δος τοῖς παισὶν ἔστιν ὁ τάφος· ὁμολο-
» γοῦντες δὲ καὶ οὗτοι συμβῆναι Τειρεσίᾳ
» τὴν τελευταίην ἐν τῇ Ἀλιαρτίᾳ τὸ παρὰ
» σφίσιν ἐθέλουσιν εἶναι κενὸν μῆμα.»
Τάφου κενοῦ μνημονεύει καὶ ὁ Δημοσθέ-
νης (κατὰ Μειδίου 10, 512.) Ὁ Μενέ-
λαος ἐποίησε κενοτάφιον τῷ Ἀγαμέμνονι
γράφας ἐκεῖ ἐν λίθῳ τὸ αὐτοῦ ὄνομα
(Ὀδύσ. Δ. 584) χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμ-
βου, ἔν' ἄσβεστον κλέος εἴη.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι ἐν Λι-
γύνῃ τάφοι, τῶν ὁποίων πλεῖστοι ὑπάρ-
χουσιν εἰς διαφόρους αὐτῆς θέσεις κατὰ
διαφόρους, ὡς ἐλέχθη, ἐποχὰς ἀνορυ-
χθέντες καὶ συλληθέντες. Ἄν ἐν τούτοις
ἐπιμείνητις ἀνασκάπτων εἴς τινας θέ-
σεις, πιστεύω ὅτι θὰ ἀνακαλύψῃ πολ-
λοὺς τοιούτους ἀθίκτους· χρειάζεται ὅμως
ἐπιμονὴ καὶ δαπάνη, αἵτινες ὅμως ἀντα-
μείβονται.

Δεύτερον εἶδος τάφων ὑπογείων, μετα-
γενεστέρας, ὡς ὑποθέτω, ἐποχῆς, ἀποτε-
λοῦσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶναι μὲν ἐν τῷ
βράχῳ λελαξευμένοι, ἀλλ' ὄχι φρεατο-
ειδῶς, ὡς οἱ μνημονευθέντες. Εἰς τού-

τους κατέρχεται τις διὰ βαθμίδων ἐν τῷ βράχῳ ὁμοίως λελαξευμένων. Καὶ τοῦ εἶδους τούτου ὑπάρχουσιν εἰς Αἴγιναν ἱκανοὶ τάφοι καὶ ἀνευρέθησαν ὅχι ὀλίγοι, ὧν τινες διακρίνονται διὰ τὰς γραφὰς των καὶ τὴν διασκευὴν. Δυστυχῶς ὁμως οἱ πλεῖστοι εἴτε ἐκαλύφθησαν ἅμα ἀνευρέθησαν, εἴτε κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν ἀνευρόντων αὐτοὺς διὰ τὰ ἀποκρύψωσι τὰς ἐν αὐτοῖς ἀνευρεθείσας πολλὰς καὶ σπουδαίας ἀρχαιότητας.

Πρὸς ἐξέτασιν τῶν τοιούτων τάφων ἐξέχωσα ἓνα ἐντὸς τῆς πόλεως τῆς Αἰγίνης εὐρισκόμενον καὶ κατὰ τὸ 1852 ἀνευρεθέντα, περίεργον δὲ καὶ διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν του διασκευὴν καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῷ γραφὰς.

Ὁ τάφος οὗτος εἶναι ὅμοιος τοῖς παρ' ἡμῖν ἤδη ἐν χρήσει ὑπογείοις κατοικίαις· εἰσέρχεται τις εἰς αὐτὸν δι' εἰσόδου 1 1/2 μέτρου ὕψους ἐχούσης καὶ 0,80 πλάτος, ἐν περίπου μέτρον κάτωθεν τοῦ ἐδάφους ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένης καὶ κλειομένης διὰ θύρας ἐκ πλακὸς ἀναλόγων διαστάσεων· φέρει δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τάφου κλίμαξ ἐκ δώδεκα ὁμοίως ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένων βαθμίδων· ὅπως εἰσέρχεται τις δὲ εἰς αὐτὸν ὀρθίως ἢ τὴν κλίμακα καλύπτουσα ὀροφὴ ἔχει σχῆμα ἡμικυκλιοειδές, ἐδόθη δὲ εἰς τὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς κλίμακος χῶρον ἀνάλογον ὕψος ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου, διὰ τῆς προσθήκης πυρίνων πλακῶν ἐπὶ τοῦ βράχου τοποθετηθεισῶν. Ἡ εἰσόδος αὕτη εἶναι κεκουιαμένη καὶ χρωματισμένη εἰς μὲν τὸ πρὸς τὰς βαθμίδας μέρος μὲ χρῶμα ὑπόφαιον, ἄνωθεν δὲ τούτων καὶ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς μὲ χρῶμα λευκόν, τὸ ὅποιον εἶναι πεποικιλμένον μὲ σταγόνας κιρρὰς καὶ κυανείας. Μετὰ τὰς βαθμίδας δευτέρα θύρα φέρει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τάφου, αἱ παραστάδες καὶ τὸ ὑπέρθυρον τῆς ὁποίας ἔχουσι χρῶμα ὑπόφαιον πεποικιλμένον διὰ σταγόνων λευκῶν καὶ κιρρῶν.

Ὁ τάφος οὗτος εἶναι δωμάτιον εὐρύχωρον ἔχον μῆκος μὲν 3 μέτρων, πλάτος δὲ 4 καὶ ὕψος 1 καὶ 1/2. Πλησίον τῶν τριῶν πλευρῶν τῶν δωματίων τούτων

ἐκτὸς τῆς πρὸς τῇ εἰσόδῳ, τὸ ἔδαφος εἶναι ἐσκαμμένον καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ εἰς σχῆμα λάρνακος καὶ εἰς βάθος 0,60· ὅπως δὲ ἀποτελεσθῇ τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τάφον βάθος εἰς τοποθετημέναι πλάκες ἐκ πώρου. Εἰς δὲ τὰς γωνίας τῶν τριῶν τούτων πλευρῶν ὁ τοῖχος προέχει ὀλίγον καὶ ἀποτελεῖ στύλον, ὅστις ἐχρησίμευε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ διὰ τὴν στερεότητα τοῦ ὑπογείου, καὶ πρὸς διάκρισιν ἐκάστου τάφου· ὁλόκληρον τὸ δωμάτιον καὶ τῶν τάφων αὐτῶν μὴ ἐξαιρουμένων, εἶναι κεκουιαμένον καὶ χρωματισμένον ἐν μὲν μέτρον ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους χρώματι κιρρῷ, ἄνωθεν δὲ τούτου καὶ ἐν τῇ ὀροφῇ χρώματι λευκῷ· μεταξὺ τῶν δύο τούτων χρωμάτων ὑπάρχει ταινία κυανεὶς πεποικιλμένη μὲ σταγόνας ἐρυθρὰς καὶ λευκάς, ἐκ τῆς ταινίας ταύτης κρέμονται κροσσοὶ τὸ ἐμβαδὸν τῶν ὁποίων κοσμεῖται ὑπὸ γραμμῶν ἐρυθρῶν ἀποληγουσῶν εἰς σχῆμα κλιμακοειδές· ὑπεράνω ἐκάστου τάφου, εἰς δὲ τοιοῦτοι τρεῖς καὶ εἰς μικρὸς παρὰ τὴν εἰσοδον, ὑπάρχει γραφὴ στεφάνου ἐκ δύο κύκλων ἀποτελουμένου, τὸ ἐμβαδὸν τοῦ ὁποίου κοσμεῖται ὑπὸ σχημάτων ῥομβοειδῶν ἐρυθρῶν ἐναλλάξ καὶ κυανῶν, ἄνωθεν δὲ ἐκάστου στεφάνου εἶναι γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ.

«ΑΡΙΣΤΑ
ΑΙΣΧΡΙΩΝΟΣ»
«ΚΙΚΑΖ
«ΑΜΦΙΑ
«ΑΡΙΣΤΑ

Ἐκτὸς τοῦ τάφου τούτου εὐρέθησαν πρό τινων ἐτῶν πλησίον τῆς πόλεως δύο ἄλλοι ἐπισημότεροι καὶ καλλιτεχνικώτεροι. Τὸ πρὸ τῆς εἰσόδου ἔδαφος τοῦ ἐνὸς τούτων ἦτο κεκοσμημένον μὲ ὠραίου ψηφοθέτημα, ἡ δὲ πλάξ δι' ἧς ἐκλείετο ἡ θύρα ἐστρέφετο ἐπὶ στροφίγκων, ὅπως δὲ ἀνοίγεται εὐκολώτερον ἔφερε χαλκοῦν δακτύλιον ἐν τῷ μέσῳ. Ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ δωματίου διασκευὴ ἦτο ποικιλωτέρα καὶ ὠραιότερα ἢ ἡ τοῦ περιγρα-

φέντος· οἱ τοῖχοι ἐκοσμούντο μὲ γραφὰς καὶ ἐπιγραφάς. Δυστυχῶς ὅμως εὐρέθη ἐντὸς τοῦ κτήματος ἀνθρώπου ἀπειροκάλου, ὅστις ἅμα ἀφῆρεσε πᾶν ὅ,τι ὁ τάφος περιεῖχεν ἐγέμισεν αὐτὸν μὲ λίθους καὶ χώματα, ἄνωθεν δ' αὐτοῦ ἐφύτευσε ἀμπέλον. Καὶ ὁ ἄλλος ἐκοσμεῖτο διὰ γραφῶν καὶ ἐπιγραφῶν ἐπιχρύσων μάλιστα, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν αὐτὴν τύχην μὲ τὸν προμνημονευθέντα. Τίς δ' οἶδε πόσοι ἄλλοι ὅμοιοι τάφοι εὐρέθησαν χωρὶς ν' ἀκουσθῇ τι περὶ αὐτῶν, ἔνεκα τοῦ ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως φόβου, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ὁποίας κατήντησαν μάστιγες τῶν πολιτῶν, καὶ ἀφορμὴ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῶν εἰς τὴν ξένην μεταναστεύσεως αὐτῶν, ἐξ οὗ καὶ ἡ πατρίς ἡμῶν ζημιούται καὶ ἡ ἐπιστήμη τὰ μέγιστα. Ἴσως βελτιουμένης ποτὲ καὶ παρ' ἡμῖν τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας ληφθῇ πρόνοιά τις πρὸς διάσωσιν τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μελέτην αὐτῶν καὶ ἔρευναν· ὡς ἔχουσιν ὅμως ἤδη τὰ πράγματα ἅς μὴ περιμένωμεν βελτίωσιν τινα.

Ὁμοιος τάφος σώζεται ἤδη ἀκέραιος καὶ ὅπωςδῆποτε καλῶς διατετηρημένος ἡμίσειαν περίπου ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως πρὸς τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ οὗτος ἀνευρεθεὶς, μὲ μαρμαροκουρίαν κεκονιαμένος. Περὶ τούτου ἐπραγματεύθησαν οἱ κκ. Πρόκες καὶ Ῥόσς (Arch. aufsætz 1, 46)· ὁ δεύτερος τούτων γράφει ὅτι εὗρεν αὐτὸν κλειστὸν, ἐνῶ καὶ ἀνοικτὸς διατελεῖ καὶ ἔκτοτε μεταχειρίζονται αὐτὸν ὡς ἀχυραποθήκην. Ἄν δὲ καὶ ἐκ τῶν χρόνων καὶ ἐκ τῆς κακῆς χρήσεως ἔπαθε πολὺ, ἢ ἐν αὐτῷ ἐπιγραφὴ διατηρεῖται εἰς καλὴν ὅπωςδῆποτε κατάστασιν καὶ τελειότερα ἀφ' ὅτι ἐδημοσίευσεν αὐτὴν ὁ κ. Ῥόσς. Εἶναι δὲ ἡ ἐπομένη ὡς αὐτὴν ἀντέγραψα.

ΜΗ ΑΝΟΙΓΕ

Μὴ ἀνοίγε

ΟΥ ΓΑΡ ΜΗ ΣΥΝΕΙΚΗ

Οὐ γὰρ μὴ συνε-

[νείκη]

ΤΟΙ ΑΛΛΟΝ ΤΙΝΑ

τοὶ ἄλλον τινὰ

ΚΑΤΘΕΝΤΙΕ ... ΤΑΝ

καθέντι ἐς ταύ-

[τήν]

ΤΑΝ ΣΟΡΟΝ ΑΔΕΜΗ .. ΑΥ ΑΙΤΙΑΞΗ

τὴν σορόν. Α δὲ
μὴ σαυτὸν αἰ-
[τιάση.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ δωματίου μὲ μέλαν χρῶμα καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ τὸ ὁποῖον ὁ κ. Ῥόσς νομίζει ὅτι δὲν σώζεται, ἐν ᾧ τοῦτο καὶ σώζεται καὶ καλῶς διατηρεῖται.

ΘΕΟΓΝΙΣ

Περὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ ὀρφανοτροφείου εὐρεθέντος τάφου νομίζω περιττὸν ν' ἀναφέρω τι ἀφοῦ ἐπραγματεύθη περὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένως ὁ κ. Ῥόσς, ὅστις καὶ ἐδημοσίευσεν τὰς ἐν αὐτῷ περισωθείσας ἀκολάστους σατυρικὰς γραφὰς καὶ ἐπιγραφάς.

Πλησίον τοῦ τάφου τούτου ὑπάρχει καὶ ἄλλος ἐκ δύο δωματίων, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐν εἶναι πλήρες χώματος, τὸ δὲ ἄλλο κατὰ τὸ ἥμισυ. Μετὰ κόπου εἰσδύσας εἰς τὸ ἐν τούτων εὗρον εἰς ἀρίστην διατετηρημένην κατάστασιν τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ῥαγκαβῆ δημοσιευθείσαν Antq. Hellén. B. 2, 919 ἐπιγραφὴν·

ΠΑΡΚΛΕΟΔΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΓΕΜΑΧΟΥ | ΚΑΙ ΜΕ-
ΛΑΙΝΙΔΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ ΕΠΡΙΑΤΟ

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἀποδείκνυται, ὡς νομίζω, ὅτι τὸν τάφον τούτου κατεσκεύασεν ὁ Κλεόδικος πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του χρῆσιν, καὶ ὅτι τὸν ἐπώλησε μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἡρακλείδην, ὅστις κατὰ τὰ φαινόμενα ἐχρειάσθη τοιοῦτον πρὶν φροντίση. Καὶ ὁ τάφος οὗτος εἶναι κεκονιαμένος μὲ μαρμαροκουρίαν, ἢ δὲ ἐπιγραφὴ εἶναι γεγραμμένη ἐρυθροῖς γράμμασιν.

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἥτις τανῦν καλεῖται εὐμορφὴ ἐκκλησία, ἔνεκα τῆς ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσης ὥραιας Βυζαντινῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Θεοδώρων *) εὐρίσκονται ἐκατέρωθεν τῆς ἐν

*) Ἡ ἐκκλησία αὕτη εἶναι βεβαίως ὑποδομημένη ἐπὶ τῆς βάσεως ἀρχαίου τινὸς ναΐσκου ἢ ἡρώου καὶ ἐκ τῶν λίθων αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἐσωτερικὸν δ' αὐτῆς εἶναι κεκοσμημένον μὲ γραφὰς

τῷ βράχῳ λελαξαμένης ἀμαξιτῆς ὁδοῦ πολλοὶ καὶ τινες καλοὶ τάφοι, πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀνασκαφέντες. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαχαράξεως τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ τῶν παρ' αὐτῇ σωζομένων εἰσέτι λειψάνων διαφόρων οἰκοδομημάτων δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἡ ὁδὸς αὕτη ἦτο τῶν καλλιτέρων τῶν νήσων καὶ ἔφερεν, ὡς ἐκ τῆς διευθύνσεώς της καταφαίνεται, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον πιστεύω ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ὡς εἰς τὸν ἐν Ἀθηναῖς Κεραμεικὸν, ὑπῆρχον οἱ ἐπισημότεροι τῆς Αἰγίνης τάφοι, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ὀδυστυχῆς Κλεόδικος ἠναγκάσθη νὰ πωλήσῃ τὸν τάφον του εἰς τὸν πλουσιώτερον Ἡρακλείδην. Ἀνασκαφαὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτην πιστεύω ὅτι θὰ φέρωσιν εὐάρεστα ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἀποτελέσματα.

Ἐκτὸς τῶν δύο μνημονευθέντων εἰδῶν τῶν τάφων κατεσκευάζοντο συγχρόνως, πιθανώτατα πρὸς χρήσιν τῶν κατωτέρων τάξεων, καὶ ἄλλοι ἔχοντες τὸ σχῆμα τῆς λάρνακος, καὶ οἱ ὅποιοι ἠνοίγοντο ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς γῆς κειμένων πορίνων αὐτῆς στρωμάτων· ἐπειδὴ δὲ τοῦ εἶδους τούτου οἱ τάφοι δὲν παρουσιάζουσι διαφορὰν τινα, ἀπαντῶνται δ' ἐντὸς αὐτῶν ἀγγεῖα καὶ ἄλλαι ἀρχαιότητες διαφόρων ἐποχῶν, πείθομαι ἐκ τούτου ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν τάφων ἦτο ἐν χρήσει καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς. Ἐντὸς τῶν τάφων ὅμως τούτων ἰδίως ἀπαντᾷ

βυζαντινῆς ἐποχῆς εἰλημμένας ἐκ διηγήσεων τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης, τῶν ὁποίων αἱ πλεῖσται διακρίνονται διὰ τὴν τέχνην των, πρὸ πάντων ὅμως δύο Ἀγγελοι, οἵτινες κατὰ γράμμα εἶναι ἀπομίμῃσις τῶν Ἑριννύων, οἷας ἀπαντᾷ τις αὐτὰς εἰς εἰκόνας παριστώσας τὸν ὑπ' αὐτῶν διωκόμενον μητροκτόνον Ὀρέστην. Τῆς αὐτῆς τέχνης Ἀγγελοι ἀπαντῶνται καὶ ἐν ἄλλῃ βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐκκλησίᾳ τῶν Ἀσωμάτων, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὁρους καλουμένου καὶ ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος τῶν λειψάνων τοῦ ἐκεῖ ναοῦ τοῦ Πανελληνίου Διὸς οἰκοδομημένη. Ἐκτὸς ὅμως τῶν Ἀγγέλων τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι γραφαὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνεται ἰδίως ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ᾖτο ἂν τις τῶν ζωγράφων μας ἐφρόντιζε νὰ ἀντιγράψῃ τὰς ωραίας ταύτας εἰκόνας.

τις συχνὰ πολλοὺς νεκροὺς εἴτε κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ταφέντας, εἴτε κατὰ διαφόρους καὶ ἀλλήλων ἀφισταμένας. Διὰ τοῦτο ἀνευρίσκει τις πολλάκις ἐντὸς ἀγγεῖα ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς εἰς τὰ κάτω στρώματα καὶ ἄλλα μεταγενεστέρας, λυχνίας καὶ ὑέλινα ἀγγεῖα ἐπὶ τῶν ἄνω, τῶν ὁποίων ἐγίνετο χρήσις κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους. Ἐκτὸς τῶν συμφυῶν τούτων τῷ βράχῳ λαρνάκων ἀπαντῶνται καὶ ἄλλαι πύρινοι εἴτε ἐκ κεράμων αὐτοτελεῖς, τῶν ὁποίων ὅμως χρήσις συμπεραίνω ὅτι ἐγένετο κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους. Εἰκάζω δὲ τοῦτο ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ἀνευρισκομένων ἀρχαιοτήτων, αἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν μεταγενεστέραν ταύτην ἐποχὴν.

Τρίτον εἶδος ὑπογείων τάφων ἀποτελοῦσιν ἐκεῖνοι οἵτινες ὁμοιάζουσι μὲν ἐξωτερικῶς μὲ τοὺς πρώτους, ἀλλ' ἔχουσι στόμιον μεγαλείτερον, μήκους 8—9 ποδῶν, καὶ πλάτος 6—7. Ἐσωτερικῶς οἱ τάφοι οὗτοι δὲν διαιροῦνται εἰς δύο μόνον χωρίσματα, ὅπως οἱ τοῦ πρώτου εἶδους, ἀλλ' εἰς ἓν μέγα τετράγωνον τῆς ἐπιφανείας. Ἐντὸς τούτου εἶναι ἐναποτεθειμέναί πολλαὶ λάρνακες. Καὶ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν τάφων μετεχειρίζοντο αἱ κατώτεραι τάξεις· ἰδίως δὲ κατὰ τὴν ῥωμαϊκὴν καὶ βυζαντινὴν ἐποχὴν, ὡς ἀποδείκνυται καὶ ἐκ τῆς πληθύος τῶν ἐν ἐκάστη λάρνακι νεκρῶν, καὶ ἐκ τῶν αὐταῖς ἀνευρισκομένων μεταγενεστέρων καὶ εὐτελῶν ἀρχαιοτήτων. Καὶ οἱ τάφοι οὗτοι εἶναι ἀπλοὶ ἄνευ κονιάσεως, ἢ ἄλλου τινὸς κόσμου.

Ἀνακαλύψας χωρικός τις ἐν Αἰγίνῃ τοιοῦτον τάφον μετήνεγκετὰς καλυπτούσας τὰς λάρνακας πλάκας εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ μετεχειρίσθη αὐτὰς εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας· εἰς μίαν δ' ἐξ αὐτῶν περισωθεῖσαν ἦτο ἐγκεχαραγμένη περιερρωτάτη καὶ σπανία εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐπιγραφῆς, δυστυχῶς ἀτελής, ἐπειδὴ ὡς φαίνεται καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς καὶ τὸ τέλος ἐμπεριείχετο εἰς τὰς ἄλλας καταστραφείσας πλάκας· εἶναι δὲ ἡ ἐπομένη·

Κ^{ΑΙ} ΜΥ^Κ Υ^Α Θ Δ
 ΙΓΛ
 Ο
 ΤΩ
 ΡΟ
 ΜΑ-ΙΞ

Ἐκτὸς τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἀνεῦρε καὶ ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον κακότεχνον καὶ ἐφθαρμένον φέρον τὴν ἐπομένην ἐπιγραφὴν.

ΦΙΛΚΡΑΤΗΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΑ ΗΡΩΙ

Πρὸς δὲ ἐπιτύμβιον μαρμάρου πεντελησίου μὲ τὴν ἐπομένην ἐπιγραφὴν.

ΘΕΟΔΟΤΗ
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
 ΘΕΟΦΙΛΟΞ
 ΜΗΝΟΔΩΡΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΕ

Ἐτερον μὲ τὴν ἐπομένην.

ΜΟΥΜΙΟΞ
 ΘΕΟΞΕΝΟΥ
 ΧΑΙΡΕ

ΦΙΞΤΩ
 ΚΑΙΟΓΕΜΟΥ
 ΧΑΙΡΕ

Σ. ΛΟΓΙΩΤΑΤΙΔΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑΙ

Α'.

Τὰ Ἀπτικά τυπογραφεῖα ὁμολογουμένως κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη εἶναι γονιμώτατα περὶ τὴν παραγωγὴν. Καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῶν τυπογραφικῶν πιεστηρίων ἐξέρχεται καὶ νέον τι προϊόν τῆς Ἑλληνικῆς φιλοπονίας, ὥστε ὁ μελετῶν τὴν στατιστικὴν τῆς διανοητικῆς προόδου ἐν Ἑλλάδι, ἤθελε τὰ μέγιστα ἐκπλαγῇ, παρατηρῶν τὴν ἀήθη ταύτην καὶ πυρετώδη ζωηρότητα, μεθ' ἧς ἐργάζεται τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ἀναμφιβόλως ἡ διανοητικὴ αὕτη ἄμιλλα δὲν

ἠδύνατο νὰ καταλογισθῇ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ὡς ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν δημοσίαν προαγωγὴν· τὸ τοιοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀληθέστατον, ἂν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα τυρβάζοντες νεώτεροι Ἀθηναῖοι δὲν ἐστεροῦντο καὶ τοῦ ἐλαχίστου διανοητικοῦ προσόitos, παραδόξως καὶ ἐγωιστικῶς ἀξιοῦντες νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς φάροι καὶ φωστήρες τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀναπτύξεως. Ἀνευ οὐδενὸς τίτλου οἱ παράδοξοι οὗτοι Καππαδόκαι παρουσιάζονται εἰς τὸ κοινὸν ὡς παιδαγωγοὶ αὐτοῦ καὶ διδάσκαλοι. Ἀνθρωποὶ μὴ τυγχόντες τῆς τυχαιοτέρας παιδείσεως, δι' οὓς τὰ μαθήματα τῶν διδασκάλων ὑπῆρξαν Σινικὰ ἀκατάληπτα, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν καὶ τὴν τόλμην νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν κονίστραν τῆς δημοσιότητος, παντελῶς ἐστερημένοι παντὸς τίτλου ἠθικοῦ ἢ διανοητικοῦ. Συντάκται καὶ ἐκδύται ἐφημερίδων εἰσὶν οἱ πλείστοι, οἵτινες ἐν εὐνομουμένῃ πολιτείᾳ ἀναμφιβόλως ἤθελον εἶσθαι πολῖται τῶν κατέργων μᾶλλον ἢ τῆς κοινωνίας αὐτόκλητοι διδάσκαλοι· συγγραφεῖς πρωτότυποι ἢ μεταφρασταὶ εἰσὶ πλείστοι, οἵτινες ἀμοιροῦσι καὶ τῆς ἐλαχίστης παιδείσεως, δυνάμενοι κάλλιστα νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς τοιχειοθέται μᾶλλον βιβλίων ἢ ὡς συγγραφεῖς· ὀχληρὰ δὲ θὰ ἦτο ματαιοπονία καὶ διὰ τὸν γράφοντα καὶ διὰ τὸν ἀναγινώσκοντα τὰς γραμμὰς ταύτας ἢ κατάδειξις ὅλων ἐκείνων τῶν φιλολογικῶν προϊόντων, ἅτινα ἀπὸ τινος χρόνου ἐπλημμύρησαν τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλοτε ἐν τοῖς ἀγῶσιν οἱ ἀνίκανοι καὶ σπεύδοντες ἐρραβδίζοντο διὰ τὴν θρασυτήτά των, σήμερον διὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀθλητὰς ἐχρειάζετο ἀναμφιβόλως ποινὴ τις μεγαλειτέρα τῆς μαστιγώσεως. Τὰ ἐννέα δέκατα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων τυπογραφικῶν προϊόντων εἰσὶν ἐκτρωματικά καὶ ἀποφώλια τέρατα προωρισμένα ἅμα τῇ δημοσιεύσει διὰ φιλόξενόν τινα Κεάδαν. Ἄν ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία ἦτο ἀρκούντως πεφωτισμένη, κατατάσσουσα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν τὰ ἔργα ταῦτα, ὅπως συμβαίνει εἰς ἄλλα ἔθνη, παρ' οἷς ἀνα-